

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ivany Kotrčové a soudkyň Mgr. Daniely Večerkové a JUDr. Miluše Farské ve věci

žalobkyně: **N. D.**, narozená dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupená advokátkou Mgr. Kateřinou Verostovou, LL.M.
sídlem Rokycanova 809/1c, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **Smartwings, a.s.**, IČO 25663135
sídlem K Letišti 1068/30, 160 08 Praha 6

o zaplacení 600 EUR s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 25. 1. 2022,
č. j. 27 C 207/2021-35

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 600 EUR s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75 % ročně od 5. 3. 2019 do zaplacení do 3 dnů od právní moci rozsudku, jinak se co do zamítnutí úroku z prodlení z částky 600 EUR za období od 16. 2. 2019 do 4. 3. 2019 **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně ve výši 10 722 Kč a náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 5 840 Kč, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokátky Mgr. Kateřiny Verostové LL.M.

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rezková.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala zaplacení částky 600 EUR s úrokem z prodlení 9,75 % ročně z této částky od 16. 2. 2019 do zaplacení (výrok I.) a rozhodl, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.).
2. Takto rozhodl o žalobě, již se žalobkyně domáhala na základě Nařízení Rady (ES) č. 261/2004 (dále jen „Nařízení“) kompenzace za zpoždění letu č. xxx z Dubaje do Prahy, jímž cestovala dne 21. 1. 2019, a který byl zpožděn o více než 3 hodiny.
3. Žalovaná vznesla námitku promlčení, neboť ji žalobkyně nekontaktovala v šestiměsíční lhůtě dle § 2553 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“). K úhradě kompenzace byla žalovaná vyzvána prostřednictvím společnosti Airhelp Limited (dále jen „AirHelp“), výzva však byla uskutečněna na základě neplatné smlouvy o postoupení pohledávky, byla proto zaslána subjektem, který nedisponoval aktivní věcnou legitimací.
4. Soud I. stupně vzal za prokázané, že žalobkyně měla letenku na let žalované xxx z Dubaie do Prahy. Dne 22. 6. 2019 žalobkyně podepsala formulář o postoupení pohledávky na AirHelp, s tím, že postupuje jakýkoliv nárok na finanční náhradu a odškodnění dle Nařízení, Montrealské úmluvy nebo jakéhokoliv právního předpisu o právech cestujících v letecké dopravě nebo jako gesto dobré vůle v souvislosti s výše uvedeným provozovaným letem, identifikovaným číslem rezervace. Dále je ve formuláři uvedeno, že v případě, že by postoupení bylo prohlášeno z jakéhokoliv důvodu za neplatné, bude formulář považován za plnou moc udělenou ze strany postupujícího společnosti AirHelp k právnímu zastupování, obdržení informací, zahájení vyjednávání, apod. Dále žalobkyně dne 5. 10. 2020 podepsala formulář označený „Zpětné postoupení pohledávky“, dle jehož obsahu společnost AirHelp postupuje pohledávku ve výši 400 EUR z titulu náhrady škody dle Nařízení vůči žalované zpět na žalobkyni. Z e-mailové komunikace ze dne 15. 2. 2019 neučinil soud žádný skutkový poznatek, neboť mu byla předložena pouze listina v anglickém jazyce, k níž byl dodán český překlad zjevně obsahově nekorespondující anglickému originálu. Právní zástupkyně žalobkyně uplatnila nárok vůči žalované dne 7. 4. 2021.
5. Soud se nejprve zabýval vznesenou námitkou promlčení a shledal, že šestiměsíční lhůta k uplatnění nároku dle § 2553 odst. 3 o. z. skončila dnem 21. 7. 2019. Aplikace ustanovení § 2553 odst. 3 o.z. je na místě jak s ohledem na judikaturu Městského soudu v Praze (rozhodnutí č. j. 18 Co 265/2019 – 62 ze dne 23. 10. 2019, rozhodnutí ve věci sp. zn. 15 Co 426/2021), tak vzhledem k rozhodnutí Soudního dvora EU („SDEU“) sp. zn. C-139/11, Joan Cuadrench Moré proti Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV. Pokud jde o postoupení nároku na AirHelp prostřednictvím formuláře o postoupení (jež žalobkyně předložila s neověřeným překladem do českého jazyka) tak vzhledem k tomu, že ve formuláři nebyla provedena volba práva, soud tento závazkový vztah posoudil na základě § 87 odst. 1 zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním dle českého práva. Shledal přitom s odkazem na § 553 odst. 1 o.z., že se pro neurčitost jedná o zdánlivé právní jednání, neboť v době podpisu formuláře nebylo možné určit, zda jde o postoupení pohledávky nebo o udělení plné moci, přičemž obojí vedle sebe nemůže obstát. Dále vzhledem k tomu, že na formuláři absentuje projev vůle postupníka, nelze uvedenou listinu považovat za smlouvu ve smyslu § 1879 o.z., z níž by došlo k platnému postoupení pohledávky. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl.
6. Výrok o nákladech řízení byl odůvodněn 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) a procesním úspěchem žalované.

7. Proti rozsudku podala odvolání žalobkyně. Uvedla, že rozsudek kromě chyby v psaní (kdy v odůvodnění rozsudku se hovoří o částce 400 EUR namísto správné částky 600 EUR) obsahuje i nesprávné poučení o odvolání, proto je možné odvolání podat ve lhůtě 3 měsíců od doručení rozsudku. Předmětný spor zahrnuje několik oblastí posouzení, a sice splnění podmínek Nařízení, otázku notifikace nároku, osoby uplatňující nárok, ne/platnosti smlouvy o postoupení, otázku volby práva ve vztahu mezi žalobkyní a AirHelp a otázku promlčení. Splnění podmínek stanovených Nařízením bylo v řízení nesporné, ostatní otázky zůstaly sporné. Nařízení však nestanoví povinnost notifikace ze strany cestujících, letecká společnost by v intencích Nařízení měla při splnění všech podmínek pro vznik nároku na náhradu bez dalšího provést úhradu příslušné částky na účet cestujícího. Opačný výklad představuje neodůvodněný zásah do práv žalobkyně jakožto cestující a spotřebitele. Cílem Nařízení je mj. zajištění vysoké úrovně ochrany cestujících se zřetelem na požadavky ochrany spotřebitele, a kdyby došlo k rozšíření nutných podmínek (notifikace, promlčení, atd.), byl by dosažen opačný efekt. Dle rozsudku Joan Cuadrench Moré proti Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV musí vnitrostátní právo při stanovení lhůty pro podání žalob za účelem získání náhrady škody podle čl. 5 a 7 Nařízení dodržet zásady rovnocennosti a efektivity. Promlčecí doba v ostatních státech EU se pohybuje v rozmezí 1 až 10 let, vzhledem k tomu by byli cestující v řízeních před českými soudy ve značně nerovné pozici, pokud by délka promlčecí lhůty dle § 629 odst. 1 o.z. byla zkracována aplikací § 2553 o.z. Citovaný rozsudek SDEU se otázkou lhůty dle § 2553 o.z. nezabývá. Notifikační povinnost dle § 2553 o.z. nelze vykládat v neprospěch spotřebitele a požadovat, aby byla letecké společnosti odeslána přímo ze strany cestujícího, Nařízení jako předpis vyšší právní síly nelze považovat za přepravní řád ve smyslu § 2553 o.z. V textu žádosti o kompenzaci zasláné společností AirHelp bylo jednoznačně specifikováno, o jaký let a jakého cestujícího se jedná, žalovaná tak měla veškeré informace k posouzení oprávněnosti nároku na kompenzaci a žádost nijak nerozporovala. Obvodní soud pro Prahu 6 dospěl v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č.j. 18 C 12/201-28, k závěru, že uplatnění nároku je dostatečné i v případě, že výzva byla odeslána třetí osobou (společností AirHelp), obdobně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2021, č.j. 17 Co 212/2021-53 a rozsudky na něj navazující (např. senátu 25 Co). S těmito rozsudky se soud I. stupně nevypořádal. Žalobkyně nesouhlasí ani s posouzením smlouvy o postoupení pohledávky jako neplatné. Smluvní vztah byl uzavřen dle všeobecných obchodních podmínek, ze kterých vyplývá použití německého práva, a dle § 398 a násl. BGB není k platnému postoupení pohledávky vyžadována písemná ani jiná forma, všeobecné podmínky počítají jen s deklaratorní elektronickou formou, která má sloužit jako důkazní prostředek pro uplatnění žalovaného nároku soudní cestou. Soud měl vzít v potaz, že žalobkyně je v tomto sporu právě cestující, a měl se zajímat o to, jestli žalobkyně považuje předmětnou smlouvu o postoupení, všeobecné podmínky společnosti AirHelp a její služby v rozporu s dobrými mravy, a jestli byla žalobkyně uvedena v omyl. Žalobkyni byly podmínky předmětné služby společnosti AirHelp včetně ceníku známy při podpisu smlouvy o postoupení a žalobkyně nepochybně, že smlouvu o postoupení (byť elektronickou formou) podepsala. Zpětné postoupení netrpí vadou, podmínky sjednané původně se společností AirHelp byly předmětem následné dohody při zpětném postoupení nároku a neměly by být posuzovány v rámci řízení proti žalované. Překlad výzvy k úhradě koresponduje s výzvou zaslánou žalované e-mailem dne 15. 2. 2019 a ověřený překlad si soud nevyžádal. Vzhledem k platnému postoupení pohledávky nelze považovat výzvu odeslanou společností AirHelp žalované za neplatnou, jinak by došlo k aprobování postupu žalované, která na tuto výzvu nijak nereagovala, ani nepochybovala platnost smlouvy o postoupení, a tak *de facto* nepostupuje v právním styku poctivě a těží ze svého nepoctivého postupu. Její námitka promlčení je proto rozporná s dobrými mravy. Žalovaná úmyslně jakékoliv výzvy (včetně výzvy učiněné právní zástupkyní žalobkyně) ignorovala a ničeho neuhradila. Napadený rozsudek je tedy stižen vadou, jež je odvolacím důvodem dle § 205 odst. 2 písm. d), e), g) o.s.ř., když spočívá na nesprávném právním posouzení věci: soud nesprávně posoudil otázku platnosti smlouvy o postoupení, neaplikoval sjednané rozhodné právo a relevantní ustanovení BGB, a nesprávně vyhodnotil nezbytnost notifikace nároku, oprávněnost notifikace

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rezková.

prostřednictvím AirHelp (žalobkyně tvrzenou neplatnost zhojila dalším postupem), nesprávně posoudil Nařízení jako přepravní řád ve smyslu § 2553 odst. 3 o.z., a tím i délku promlčecí doby. Žalobkyně proto navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhově, nebo aby jej zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

8. Žalovaná v odvolacím řízení uvedla, že považuje za nesporné, že zpoždění letu v čase prvního otevření dveří přesáhlo délku tří hodin. Zároveň trvá na tom, že žalované nebyla doručena výzva od společnosti Airhelp.
9. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání při nařízeném jednání napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o.s.ř.) a po zopakování dokazování e-mailovou výzvou z 15. 2. 2019, listinou „Claim for compensation“ z 15. 2. 2019, předžalobní výzvou ze 7. 4. 2021, formulářem postoupení (Assignment form) z 22. 1. 2019, listinou „zpětné postoupení pohledávky“ ze dne 5. 10. 2020 a doplnění dokazování všeobecnými podmínkami společnosti AirHelp dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
10. Nejprve se odvolací soud zabýval včasností podaného odvolání. Napadený rozsudek byl doručen žalobkyni (do datové schránky právní zástupkyně) dne 28. 2. 2022. Odvolání bylo podáno dne 23. 5. 2022. Na napadeném rozsudku bylo chybou soudu uvedeno jak nesprávné poučení o tom, že odvolání proti rozsudku není přípustné, tak správné poučení o přípustnosti odvolání, lhůtě k jeho podání a soudu, u něhož se podává.
11. Podle § 204 odst. 1 o.s.ř. se odvolání podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podle § 204 odst. 2 o.s.ř. je odvolání podáno včas také tehdy, jestliže bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty proto, že se odvolatel řídil nesprávným poučením soudu o odvolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o odvolání, o lhůtě k odvolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné, lze podat odvolání do tří měsíců od doručení.
12. Protože napadené rozhodnutí obsahovalo nesprávné poučení o nepřípustnosti odvolání, byla žalobkyně podle § 204 odst. 2 o.s.ř. oprávněna podat odvolání do tří měsíců od doručení rozsudku, tedy až do pondělí 30. 5. 2022. Na tom nic nemění skutečnost, že rozsudek obsahoval kromě nesprávného poučení též poučení správné, neboť byla-li účastníkům poskytnuta zároveň dvě protichůdná poučení, nemohl být účel poskytnutí poučení (informovat účastníka o jeho procesním právu podat odvolání) naplněn. Odvolání žalobkyně podané k soudu dne 23. 5. 2022 bylo proto třeba považovat za včasné.
13. Mezinárodní příslušnost českých soudů je ve věci dána dle čl. 4 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, na základě bydliště (sídla) žalované v České republice.
14. Ve věci se jednalo o nárok ze smlouvy o přepravě, rozhodným právem v dané věci je dle čl. 5 odst. 2 věta první nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 593/2008/ES, o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), právo české. Vzhledem k tomu, že jde o uplatnění práv cestujících ze zpoždění letu (čl. 1 odst. 1 písm. c) Nařízení), kdy místem odletu zpožděného letu bylo letiště umístěné na území třetího státu a cílovým místem určení letiště umístěné na území členského státu EU, žalobkyni nebyla poskytnuta pomoc ve třetím státě a provozující letecký dopravce je letecký dopravce Společenství ve smyslu čl. 2 písm. c) Nařízení, spadá žalobou uplatněný nárok do oblasti působnosti Nařízení (viz čl. 3 odst. 1 písm. b) Nařízení) a přednostně před ustanoveními vnitrostátního práva se použijí ustanovení Nařízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rezková.

15. Podle čl. 5 odst. 1 písm. c) Nařízení mají při zrušení letu dotčení cestující v souladu s článkem 7 právo na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce, jestliže: i) nejsou o zrušení informováni alespoň dva týdny před plánovaným časem odletu, nebo ii) nejsou o zrušení informováni ve lhůtě od dvou týdnů do sedmi dnů před plánovaným časem odletu a není jim nabídnuto přesměrování, které by jim umožnilo odletět nejpozději dvě hodiny před plánovaným časem odletu a dosáhnout jejich cílového místa určení nejpozději čtyři hodiny po plánovaném čase příletu, nebo iii) nejsou informováni o zrušení ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a není jim nabídnuto přesměrování jejich letu, které by jim umožnilo odletět nejpozději jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení nejpozději dvě hodiny po plánovaném čase příletu. Podle čl. 5 odst. 3 Nařízení není provozující letecký dopravce povinen platit náhradu v souladu s článkem 7, jestliže může prokázat, že zrušení je způsobeno mimořádnými okolnostmi, kterým by nebylo možné zabránit, i kdyby byla všechna přiměřená opatření přijata.
16. Podle čl. 7 odst. 1 písm. c) Nařízení, odkazuje-li se na tento článek, obdrží cestující náhradu ve výši 600 EUR u všech letů nespádajících pod písmena a) a b) uvedeného odstavce, tedy i u letů o délce nad 3500 kilometrů. Při určování vzdálenosti se vychází z posledního místa určení, kam cestující v důsledku odepření nástupu na palubu nebo zpoždění příletu později než v plánovaném čase. Ortodromická vzdálenost letu z Dubaje do Prahy činí 4 457 km, let tedy dle své délky spadá pod čl. 7 odst. 1 písm. c) Nařízení.
17. Podle judikatury SDEU, zejména rozsudku ze dne 19. 11. 2019, Christopher Sturgeon a další (věci C-402/07 a C-432/07), musí být články 5, 6 a 7 Nařízení vykládány v tom smyslu, že pro účely uplatnění nároku na náhradu škody lze na cestující zpožděných letů nahlížet stejně jako na cestující zrušených letů, a že se tedy mohou dovolávat nároku na náhradu škody podle článku 7 Nařízení, jestliže z důvodu zpoždění letu utrpí ztrátu času tří nebo více hodin, tedy jestliže dosáhnou cílového místa určení tři nebo více hodin po čase příletu původně plánovaném leteckým dopravcem.
18. V daném případě, kdy se jednalo o let s délkou nad 3 500 km a zpoždění letu v cílovém místě určení dle nesporných tvrzení účastníků přesáhlo 3 hodiny oproti plánovanému času příletu, náleží cestujícímu takto zpožděného letu náhrada škody dle čl. 5 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 7 odst. 1 písm. c) Nařízení, tzn. ve výši 600 EUR. Žalovaná se nedovolávala žádných mimořádných okolností ve smyslu čl. 5 odst. 3 Nařízení, v jejichž důsledku by nebyla povinna náhradu dle čl. 7 Nařízení platit.
19. Otázka promlčení nároku není Nařízením upravena, a dle rozhodnutí SDEU ve věci C-139/11 (Joan Cuadrench Moré proti Koninklijke Luchtvaart Maatschappij NV) lhůtu, ve které musí být podány žaloby, jejichž předmětem je získání náhrady škody podle článků 5 a 7 Nařízení, stanoví pravidla každého členského státu, která upravují promlčecí lhůty vztahující se na podání žaloby. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí, že při neexistenci unijní právní úpravy přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu upravit procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, pokud tyto podmínky dodržují zásady rovnocennosti a efektivit.
20. Dodržení zásad rovnocennosti a efektivit přitom neznamená, že by např. délka promlčecích lhůt musela být ve všech členských státech stejná. Zásada rovnocennosti znamená, že vnitrostátní předpisy k zajištění ochrany práv vyplývajících z unijního práva nesmějí být méně příznivé než ty platné pro srovnatelné nároky vzniklé na základě vnitrostátního práva. Zásada efektivit je dodržena tehdy, jestliže předpisy vnitrostátního práva v praxi neznemožňují výkon práv uznaných unijním právem.

21. Podle § 2553 odst. 1 o.z. jedná-li se o pravidelnou přepravu osob, stanoví přepravní řády, jaká práva má cestující vůči dopravci, nebyla-li přeprava provedena včas. Podle § 2553 odst. 2 o.z. při nepravidelné přepravě osob nahradí dopravce škodu vzniklou cestujícímu tím, že přeprava nebyla provedena včas; podmínky a rozsah náhrady stanoví přepravní řády. Podle § 2253 odst. 3 o.z. práva podle odstavců 1 a 2 musí cestující uplatnit u dopravce bez zbytečného odkladu. Nebylo-li takové právo uplatněno nejpozději do šesti měsíců, soud je nepřizná, namítne-li dopravce, že právo nebylo uplatněno včas.
22. Ustanovení § 2553 odst. 3 o.z. zásady rovnocennosti a efektivity žádným způsobem neporušuje, když příslušná lhůta je rovnocenně stanovena pro práva cestujících bez ohledu na to, zda vyplývají z vnitrostátního nebo unijního práva, a výkon práv vyplývajících z Nařízení v praxi neznemožňuje. Městský soud v Praze již v rozsudku ze dne 23. 10. 2019, sp. zn. 18 Co 265/2019 (a poté opakovaně v rozhodnutích pozdějších) dospěl k závěru, že i Nařízení předpokládá jistou notifikaci cestujícího a umožňuje aplikaci českého právního řádu v otázce notifikace předpokládané v ust. § 2553 odst. 3 o.z., a též že není vyloučeno, aby i Nařízení bylo chápáno jako „přepravní řád“ ve smyslu § 2553 o.z. Odvolací soud k tomu dodává, že § 2553 odst. 3 o.z. nekoliduje s ustanoveními Nařízení, nijak nezpochybňuje jeho závaznost, přednost před ustanoveními vnitrostátního práva a přímou aplikovatelnost.
23. Vzhledem k námitce vznesené žalovanou se tedy soud I. stupně správně zabýval otázkou, zda nárok žalobců na náhradu škody způsobené zpožděním letu byl uplatněn u žalované ve lhůtě stanovené v § 2553 odst. 3 o.z.
24. *E-mailem ze dne 15. 2. 2019 a dokumentem „Claim for compensation“ (Žádost o úhradu kompenzace...) ze dne 15. 2. 2019, který byl přílohou uvedeného e-mailu, bylo prokázáno, že žalovaná byla v tento den vyzvána k úhradě kompenzace žalobkyně za zpožděný let č. xxx ze dne 21. 1. 2019 ve výši 600 EUR do 14 dnů. Výzva byla uskutečněna společností AirHelp a žalobkyně je v ní označena jako klientka této společnosti, ve výzvě je předmětný let označen nejen číslem a datem, ale je uveden i kód rezervace (xxx) a letiště odletu i letiště určení. Požadavek na kompenzaci za zpoždění letu je uveden jak přímo v e-mailu, tak v připojené Žádosti (k níž žalobkyně předložila neověřený překlad do českého jazyka). Odvolací soud neshledal důvodu trvat na předložení ověřeného překladu listin, zejména proto, že základní údaje (výše požadované náhrady, identifikace cestující a zpožděného letu, odkaz na Nařízení) jsou patrné i z anglického textu.*
25. Zpochybnění doručení této výzvy žalovanou považuje odvolací soud za účelové, vzhledem k tomu, že bylo učiněno až dodatečně a v rozporu s předchozím tvrzení žalované. Ve svém vyjádření k žalobě (odporu proti elektronickému platebnímu rozkazu) ze dne 7. 5. 2021 naopak žalovaná výslovně uvedla, že byla vyzvána k úhradě kompenzace prostřednictvím společnosti Airhelp (a dovozovala z toho, že výzva jí byla zaslána subjektem, který nedisponoval aktivní věcnou legitimací).
26. *Z předžalobní výzvy ze 7. 4. 2021 má odvolací soud za prokázané, že se v ní žalobkyně odvolává na svoji výzvu z 15. 2. 2019, učiněnou prostřednictvím společnosti AirHelp.*
27. *Z „formuláře postoupení“ ze dne 22. 1. 2019 má odvolací soud za prokázané, že se v něm odkazuje na Všeobecné podmínky („Terms and Conditions“) společnosti AirHelp a ze Všeobecných podmínek společnosti AirHelp účinných ke dni 21. 1. 2019 má odvolací soud za prokázané, že čl. 9.2 těchto podmínek obsahuje ujednání, že se smlouva o postoupení pohledávky mezi AirHelp a klientem řídí německým právem.*
28. *Z listiny „zpětné postoupení pohledávky“ ze dne 5. 10. 2020 má odvolací soud za prokázané, že mezi*

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rezková.

společností AirHelp a žalobkyní bylo v tento den sjednáno postoupení pohledávky na náhradu škody dle Nařízení, jež je předmětem tohoto řízení, zpět na žalobkyni, smluvní strany přitom konstatovaly, že již byly zahájeny kroky směřující k vymožení pohledávky a vzhledem k tomu, že pohledávka nebyla dosud uhrazena, rozhodly se přistoupit k vymáhání právní cestou.

29. Pokud jde o platnost smlouvy o postoupení pohledávky mezi žalobkyní a společností AirHelp, odvolací soud konstatuje, že smlouvy o postoupení pohledávek uzavřené mezi AirHelp a cestujícími byly shledány Městským soudem v Praze neplatné opakovaně (např. rozsudky Městského soudu v Praze č.j. 18 Co 187/2020 ze dne 8. 7. 2020, č.j. 25 Co 253/2020-76 ze dne 1. 10. 2020 a č.j. 25 Co 221/2020-103 ze dne 3. 12. 2020), a to i s odkazem na rozhodnutí německých soudů (zejména rozhodnutí Zemského soudu v Kolíně nad Rýnem sp. zn. 9 S 24/16), hned na základě několika důvodů. S odkazem na svá výše uvedená rozhodnutí shledává odvolací soud smlouvu o postoupení pohledávky i v tomto řízení neplatnou, a to zejména pro nedostatek sjednané formy a nedostatek podpisu smluvních stran dle § 125 německého občanského zákoníku (Bürgerliches Gesetzbuch, dále jen „BGB“) ve spojení s § 126, § 126a a § 127 BGB, když formulář postoupení pohledávky nebyl podepsán ani vlastnoručně, ani kvalifikovaným elektronickým podpisem, a nebyla tak dodržena písemná forma právního jednání sjednaná dle všeobecných podmínek AirHelp.
30. Z hlediska žalobou uplatněného nároku však není neplatnost smlouvy o postoupení pohledávky klíčová, neboť žalobkyně jako cestující poškozená zpožděním letu nejen že nezpochybňuje, že smlouvu o postoupení pohledávky s AirHelp uzavřela a prostřednictvím této společnosti se chtěla domoci na žalované náhrady za zpožděný let, ale zároveň ve svých dalších úkonech (zpětné postoupení pohledávky z 5. 10. 2020, předžalobní výzva ze 7. 4. 2021, žaloba), učiněných poté, co byla v jiných soudních řízeních před českými soudy shledána neplatnost smluv o postoupení pohledávky mezi cestujícími a AirHelp, se ke krokům učiněným společností AirHelp hlásí, a v předžalobní výzvě a žalobě se odvolává konkrétně i na výzvu učiněnou prostřednictvím AirHelp dne 15. 2. 2019. Byť by proto učinění výzvy společností AirHelp za žalobkyni dne 15. 2. 2019 bylo jednáním osoby neoprávněné jednat za žalobkyni ve smyslu § 440 odst. 1 věta druhá o.z., žalobkyně později toto jednání konkludentně schválila (k závěru, že dodatečné schválení jednání může být učiněno i konkludentně, dospěl Nejv. soud např. v rozsudku ze dne 23. 7. 2019, sp. zn. 27 Cdo 4593/2017), přičemž toto schválení bylo učiněno bez zbytečného odkladu poté, co české soudy začaly shledávat smlouvy o postoupení pohledávek cestujících na společnost AirHelp neplatnými. V důsledku tohoto schválení je žalobkyně učiněným jednáním (uplatněním nároku na náhradu škody u žalované) vázána, a toto uplatnění nároku má účinky i vůči žalované.
31. Kromě toho odvolací soud shledává, že žalovaná byla výzvou učiněnou prostřednictvím AirHelp jednoznačně upozorněna na to, který konkrétní cestující uplatňuje nárok vyplývající ze zpoždění určitého konkrétního letu, i na výši požadované částky. Žalovaná na toto uplatnění nároku nereagovala – ani úhradou, ani vznesením jakýchkoli námitek (např. proti vymáhání nároku společností AirHelp), ani požadavkem, aby u ní nárok uplatnila přímo žalobkyně. Žádným způsobem se tak ve vztahu k žalobkyni nepřihlásila ke své odpovědnosti leteckého dopravce dle Nařízení a neplatností smlouvy o postoupení pohledávky mezi cestujícími a AirHelp argumentuje nikoli ve prospěch žalobkyně jakožto cestující, ale proto, aby žalobkyni náhradu dle Nařízení nemusela poskytnout. To je v rozporu s cílem Nařízení, jímž je vysoká úroveň ochrany cestujících se zřetelem na požadavky ochrany spotřebitele. Za této situace naplňuje námitka promlčení, uplatněná žalovanou v tomto soudním řízení, znaky zneužití práva, je ve zjevném rozporu s dobrými mravy, a tudíž dle § 588 o.z. neplatná. Ani v případě důvodnosti této námitky by k ní proto soudy nemohly přihlídnout.
32. S ohledem na vše výše uvedené dospěl odvolací soud k závěru, že žalobkyně v tomto řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rezková.

důvodně uplatnila nárok na náhradu škody za zpoždění letu dle čl. 5 a 7 Nařízení, a splnila rovněž podmínku včasného uplatnění tohoto nároku stanovenou v § 2553 odst. 3 o.z., když svůj nárok uplatnila u žalované prostřednictvím společnosti AirHelp dne 15. 2. 2019.

33. Závěr, že účinky uplatnění nároku jsou spojeny již s datem uplatnění nároků vůči žalované společnosti AirHelp, odpovídá ustálené judikatuře Městského soudu v Praze, na niž poukázal Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. IV. ÚS 1132/2022 ze dne 15. 11. 2022, a odpovídá proto principu předvídatelnosti soudního rozhodování.
34. Žalovaná se dostala do prodlení se zaplacením v den následující po uplynutí lhůty 14 dnů, jež jí byla ve výzvě z 15. 2. 2019 poskytnuta (tzn. dnem 5. 3. 2019), a v souladu s § 1970 o.z. je povinna za období od tohoto dne do zaplacení zaplatit žalobkyni též úrok z prodlení z dlužné částky, ve výši stanovené dle nařízení vlády č. 351/2013 Sb., tzn. 9,75% ročně.
35. Na základě shora uvedeného odvolací soud napadený rozsudek ve výroku I. změnil podle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. tak, že žalované uložil zaplatit žalobkyni částku 600 EUR s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75% ročně od 5. 3. 2019 do zaplacení. Ohledně úroku z prodlení z částky 600 EUR za období od 16. 2. 2019 do 4. 3. 2019 odvolací soud podle § 219 o.s.ř. tento výrok potvrdil jako věcně správný.
36. V souladu s § 224 odst. 2 o.s.ř. rozhodoval odvolací soud o nákladech řízení před soudem I. stupně, přičemž právo na náhradu těchto nákladů vzniklo podle § 142 odst. 3 o.s.ř. žalobkyni, která byla neúspěšná pouze v poměrně nepatrné části sporu. Žalobkyni, která byla v řízení právně zastoupena, vznikly v řízení před soudem I. stupně náklady v celkové výši 10 722 Kč: soudní poplatek 800 Kč, odměna advokáta dle § 7 vyhlášky č. 177/196 Sb., advokátní tarif (dále jen „a.t.“), za 4 úkony právní služby dle § 11 odst. 1 a.t. (příprava a převzetí zastoupení dne 5. 10. 2020 - tarifní hodnota přepočtená na Kč dle kurzu ČNB k datu učinění úkonu 16 257 Kč, odměna za úkon 1 780 Kč; předžalobní výzva k plnění se základním skutkovým a právním rozbohem předcházející návrhu ve věci samé ze 7. 4. 2021 - tarifní hodnota 15 549 Kč, odměna 1 740 Kč; seps žaloby dne 16. 4. 2021 – tarifní hodnota 15 555 Kč, odměna 1 740 Kč, písemné vyjádření ve věci samé ze dne 8. 7. 2021 – tarifní hodnota 15 536 Kč, odměna 1 740 Kč), 4 paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 a.t. a 21% DPH z nákladů právního zastoupení 1 722 Kč. Další písemné podání z 24. 1. 2022 odvolací soud za účelný úkon nepovažoval, neboť šlo jen o doplnění vyjádření ze dne 8. 7. 2021, aniž v mezidobí proběhlo jednání nebo bylo učiněno podání ze strany žalované.
37. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 3 o.s.ř., když v odvolacím řízení byla žalobkyně opět neúspěšná jen v poměrně nepatrné části. Žalobkyni vznikly náklady odvolacího řízení v celkové výši 5 840 Kč: soudní poplatek 1 000 Kč, odměna advokáta dle § 7 a.t. za 2 úkony právní služby dle § 11 odst. 1 a.t. (seps odvolání dne 22. 5. 2022 - tarifní hodnota 14 796 Kč, odměna 1 700 Kč, účast u jednání dne 24. 11. 2022 – tarifní hodnota 14 613 Kč, odměna 1 700 Kč), 2 režijní paušály po 300 Kč dle § 13 odst. 4 a.t. a 21% DPH z nákladů právního zastoupení 840 Kč.
38. Náklady řízení před soudy obou stupňů bylo žalované v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. uloženo zaplatit k rukám právní zástupkyně žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, jen za podmínek stanovených v ust. § 237 o.s.ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rezková.

Praha 24. listopadu 2022

JUDr. Ivana Kotrčová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Rezková.